

# Neuvottelujen kevät – mitä jäi käteen?

LET'S

WORK

TOGETHER

Toimistosihteeri: Riikka Mäntyniemi  
puh. 191 44621, to 15-17, sähköposti: [hy-tieteentekijat@helsinki.fi](mailto:hy-tieteentekijat@helsinki.fi)

Puheenjohtaja: Tapani Kaakkuriniemi  
puh. 191 23680, 0400 289942, sähköposti: [tapani.kaakkuriniemi@helsinki.fi](mailto:tapani.kaakkuriniemi@helsinki.fi)

Varapuheenjohtaja: Ragna Rönholm  
puh. 191 59024, sähköposti: [ragna.ronholm@helsinki.fi](mailto:ragna.ronholm@helsinki.fi)

Sihteeri: Päivi Ekholm  
puh. 191 58409, sähköposti: [paivi.ekholm@helsinki.fi](mailto:paivi.ekholm@helsinki.fi)

Pääluottamusmies: Björn Fant  
puh. 191 50619, 050 5003280, sähköposti: [bjorn.fant@helsinki.fi](mailto:bjorn.fant@helsinki.fi)

Tiedotusvastaava: Pekka Kärkkäinen  
sähköposti: [pekka.karkkainen@helsinki.fi](mailto:pekka.karkkainen@helsinki.fi)



## SISÄLLYS

Puheenjohtajan palsta	4
Uusi työehtosopimus – mitä uutta?	6
How we almost had a strike at university	8
Korkein oikeus vesitti määräaikaisen suojelua	9
AKAVA ry:n luottamusmiessopimus HY:ssä	10

Julkaisija: Helsingin yliopiston tieteenekijät – Forskarföreningen vid Helsingfors Universitet ry

Toimittaja: Pekka Kärkkäinen

Taittäjä: Timo Päivärinta

Paino: Yliopistopaino, Helsinki 2010



**HELSINGIN YLIOPISTON TIEEENTEKIJÄT RY**  
**FORSKARFÖRENINGEN VID HELSINGFORS UNIVERSITET**



## Puheenjohtajan palsta

### Autokuskit, ahtaajat ja akateemiset

Tämän vuoden helmi-maaliskuuta Suomessa luonnehtivat lakkohankkeet, joista jotkin päätyivät lyhyiksi lakoiksi. Poikkeuksellista tässä oli se, että lakon uhka kohdistui myös yliopistoihin. Näissä piireissä ei ole totuttu lakkoilemaan, eikä ihme, sillä maaliskuun alussa annettu lakkovaroitus oli ensimmäinen 370 vuoteen Suomen yliopistohistoriassa.

Mietin itsekseni kevättalven hankia katsellessani Unioninkatu 33:n pihassa, että minullahan on jonkinlainen linkki otsikossa mainittuihin lakkoileviin ammattikuntiin. Kaikkiin.

Kaksiviikkoisen ahtaajien lakon aikana Suomen vienti lamaanui, kansantalous lähti syöksykierteeseen, pääoma pakeni Suomesta halvempien työvoimakustannusten ja kunnollisten työmarkkinoiden maihin, ja valtaosa vientituotteista kuljetettiin rautateitse Venäjän satamiin, josta se laivattiin merille. Suunnilleen näin ainakin työnantaja ennakoijulkisuudessa, kun lakko oli kestänyt yhden päivän.

Kekkonen kolmannella kaudella olin itsekin kahtena lukiokesänä satamatoissa. Niputin sahatavaraa nippuihin ja katkoin niput tasamittaisiksi. En ollut ahtaaja, vaan sataman ulkopuolisen puutavarafirman niputtaja. Ahtaajat olivat oma joukkonsa, johon ei juurikaan kontaktia saatu. Heitä oli kahta sorttia. Oli ahtausliike Herman Andersson Oy:n vakityöntekijät, joita kuljetettiin kaupungin keskustasta Toppilan satamaan ja takaisin. Ja sitten olivat sesonkimiehet, joiden työllisyysjakso saattoi alkaa nollasta joka aamu ja päättyä illansuussa. He seurasivat lehdestä, mitä laivoja on tulossa - sellaisia ilmoituksiahan satamakaupunkien lehdet julkaisivat - ja tulivat kyselemään töitä. Ahtaajat olivat tuolloin yksi monista ammattikunnista, joita voisi luonnehtia pätkätyöläisiksi, sillä ahtausliikkeidenkin työvoima oli hyvin sesonkiherkkää. Jos ei laivoja ollut, ei satamassa tarvittu ahtaajiaakaan.

Kekkonen jatkoi samoissa töissään, mutta minä vaihdoin alaa. Satamassa naapurifirman trukikuskiksi neuvoimme meitä kahta nuortamiestä, että lukekaa pojat,

jotta pääsette siisteihin sisätoihin niin kuin hän. Hän istui aika loppuun ajatun trukin ohjaamossa säässä kuin säässä, siis myös helteellä. Lähdin opiskelemaan, mutta toimin myös autokuskina välillä.

Kotitaustani on sellainen, että leipä tienattiin kuljetuksilla, pääasiassa puutavaran ja raahin ajolla. Perheen kummallakin pojalla E-ajokortti (rekkakortti) oli itsestäänselvyys, ja useimmat opiskeluvuosien kesät ja joskus muutkin tauot kuuluivat näissä hommissa.

Jonakin kesänä oli autokuski lakko, enkä mieltänyt itseäni rikkuriksi, kun ajoin rahtikuormia. En ollut rikkuri minkään pykälän nojalla, mutta AKT:n touhu oli aggressiivista. Lakkovahdit pysäyttivät kuorma- ja linja-autoja tsekatakseen, oliko asialla rikkurikuski. Asenne nuorta kuskia kohtaan oli yliollainen, ja puhuttelu oli lähinnä suunsoittoa. Tappeluun ei kuitenkaan jouduttu kertaakaan.

### Neuvottelijajärjestöt

Yliopistoissa lakkokuvio oli hyvin konstikas, jopa niin konstikas, että jäsentenkin oli vaikea sitä hahmottaa. Miten siinä kävi, sen tiedämme: lakkoa ei tarvittu. Miksi lakkoa ei tarvittu? Mitä taustalla tehtiin? Yritän tässä omalta osaltani valaista asiaa.

Yliopistojen työnantajarooli muuttui, kun ne perustivat Suomen yliopistojen työnantajajyhdistyksen, joka hakeutui jäseneksi Yksityisten Opetusalojen Liittoon. Se puolestaan kuuluu jäsenenä Elinkeinoelämän Keskusliittoon (EK), ja kumpikin pitää päämajaansa osoitteessa Eteläranta 10. Pian kävi selvillä, että yliopistotyönantaja oppi heti huonoille tavoille sellaisessa seurassa. Työntekijäpuolen organisaatio ei muuttunut miksikään. SAK:laisen JHL:n yliopistoissa toimiva jäsenistö on pienin kolmesta sopijajärjestöstä. Kyse on entisen VAL:n jäsenistä, jotka liittofuusion tuloksena kuuluvat JHL:ään. Huomattavasti suurempi on STTK:laiseen Pardiaan kuuluvan Yliopistojen Henkilökuntaliiton (YHL) jäsenistö. Ja sitten meillä on tämä akavalainen monenkirjava joukko, jota edustaa neuvottelupöydässä Julkisten alojen koulutettujen neuvottelijajärjestö eli JUKO.



Erityinen neuvottelujärjestö on katsottu tarpeelliseksi akateemisella alalla, koska alalla toimii kolmisenkymmentä ammattiliittoa. Niistä suurimmat yliopistoalalla toimivat ovat Tieteentekijöiden liitto, Tekniikan akateemiset (TEK), Luonnontieteiden akateemisten liitto (LAL) ja Professoriliitto. Lisäksi on mainittava Yliopistonlehtorien liitto, joka on OAJ:n jäsenyhdistys eikä siten omana itsenään käynevöittelöjü. Mutta näiden lisäksi on agronomeja, psykologeja, valtiorieteilijöitä, lääkäreitä, hammaslääkäreitä, eläinlääkäreitä, lakimiehiä, ekonomeja, tradenomeja, metsänhoitajia, puheterapeutteja ja sosiaalialan korkeakoulutettuja.

JUKO on toiminut aiemmin valtion virastöjen ja laitosten edunvalvonnassa. Nyt kun yliopistot nimellisesti erotettiin valtion virastöjen joukosta, JUKO:lle perustettiin oma yliopistosektorinsa. Oliko tämä oikea ratkaisu, se ehkä valkenee meille joskus. JUKO:n huono puoli on se, että sitä johtaa OAJ, jonka jäsenistä pääoma toimii kunnallisen koululaitoksen palveluksessa. JUKO on käytännössä OAJ:n etäispäätö.

## Melkein yliopistolakko

Neuvotteluthan sujuivat lopulta, kun työnantaja ensin päätti pitää kolmen kuukauden tuumaustauon.

Juuri kun meille oli vakuutettu, että yliopistöjen asema turvataan ja työntekijöiden edut eivät muutu, työnantaja ehkäitti esittämään sairausajan enimmäispäivämäärän puolittamista, mahdollisuutta jopa 60-tuntiseen työviikköön, samoin kuin muita työaikateknisiä heikennyksiä. Luottamusmiesten asemaa haluttiin myös heikentää.

Opimmeko mitään? Ainakin sen, että työnantajan neuvotteluteatteria ohjataan ronskilla tyylillä, jolla ei välttämättä ole asiapohjaa tukenaan. Oma linjaamme on terävöitettävä ja lakkovalmiutta nostettava, sillä vastaisuudessa voimme joutua oikeastikin lakköön. JUKO:laisten järjestöjen keskinäisen työnjaon on oltava saumatonta ja ”komentoketjujen” kunnossa.

JUKO:n valtakunnallisessa yliopistosektorin lakkotoimikunnassa vierailut ay-juristi Kalevi Hölttä opetti, että EK nyt vain on semmoinen järjestö, ettei sieltä saa mitään, ellei vähintään lakkovaroitusta anneta. Se näyttää pitävän paikkansa.

*Tapani Kaakkuriniemi  
HYT:n puheenjohtaja*



## Uusi työehtosopimus – mitä uutta?

Kuten jo monessa yhteydessä on todettu, kuluneen kevään aikana neuvoteltiin yliopistoille kokonaan uusi työehtosopimus, joka korvasi aiemmin voimassa olleet virka- ja työehtosopimukset yliopistolaisten osalta. Sopimuksen sisältöä on käsitelty mm. Acatiimi-lehdessä, mutta koska kertaus on opintojen äiti, ei vielä yksi rautaisannos muutoksista liene pahitteeksi. Allaoleva tietopaketti on valikoima, kattavampaa tietoa etsivä voi tutustua lopussa mainittuihin lähteisiin.

### Tutkijat kokonaistyöaikaan

Uusi sopimus siirtää tutkijat virastotyöajasta 1600 tunnin vuosittaiseen kokonaistyöaikaan. Muutos koskee myös akatemiaprofessoreita ja akatemiattutkijoita. Siirtyminen poistaa mm. tarpeen määrittellä vuosilomien ajankohta. Sen sijaan tutkijoidenkin tulee laatia yhdessä esimiehensä kanssa vuotuinen työsuunnitelma, johon kirjataan kaikki keskeiset työtehtävät.

On työntekijän edun mukaista, että työsuunnitelma laaditaan huolella, koska siihen kuulumattomista työtehtävistä ei voi sopia kesken lukuvuotta ilman että työsuunnitelmaa muutetaan. Työsuunnitelmasta tuleekin koko tutkimus- ja opetushenkilöstölle tärkeä työn suunnittelu ja työssä jaksamista ohjaava väline.

### Opetuksen tuntikatot

Kokonaistyöaikaan siirtyvien tutkijoiden opetustyön määrää on rajoitettu siten, että sopimus määrittelee soveltamisohjeessaan vaitöskirjantekijöiden opetuspäärän enintään 56 tunniksi opetusta lukuvuodessa. Tämän ryhmän osalta tuntikatotja ei ole muuten sopimuksessa mainittu. Soveltamisohjeeseen on myös kirjattu muita tuntikatotja. Näistä laajin on 448 tunnin enimmäistuntimäärä tehtävissä, joihin ei

varsinaisesti sisälly tutkimusta. Näihin on katsottu kuuluvan esim. erät kielikeskusten lehtorien tehtävät. Tästä tuntikatosta huomautetaan, ettei tarkoitus ole kuitenkaan lisätä opetuksen määrää niillä, joilla on tähän mennessä ollut alempi enimmäistuntimäärä. Muiden opetuspainotteisten tehtävien tuntikatoksi on määritetty 392 tuntia ja professoreiden osalta 140 tuntia vuodessa.

### Sairauspoissaolot ja muut poissaolot

Entisten virka- ja työehtosopimusten pohjalta muotoiltiin määräykset sairausajan palkasta, joissa palkallisen jakson pituus ja maksettava osuus palkasta riippuvat siihenastisen työsuhteen pituudesta (ks. taulukko Akatiimi 3/2010, s. 14). Isyyysvapaan palkallinen aika on 6 arkipäivää ja tilapäisen hoitovapaan suhteen, esimerkiksi lapsen sairastuessa, palkkaa maksetaan enintään neljältä päivältä.

### Viikkotyöaika lyhenee

Muiden kuin kokonaistyöajassa olevien osalta suurin muutos työajassa on siirtyminen yhteen yleiseen työaikaan. Aiemmin virastotyöaikaan noudattaneille tämä ei tuo muutosta, mutta entisestä viikkotyöajasta siirtyville (laboratoriohenkilöstö, virastomestarit ja kiinteistöhenkilöstö) tämä tarkoittaa kahden tunnin lyhennystä viikkotaisessa työajassa 1.8.2010 alkaen.

### Palkkausjärjestelmän muutokset

Palkkauksen perustana on yliopistojen palkkausjärjestelmä (YPJ), jota ei tosin sovelleta akatemiaprofessoreihin ja –tutkijoihin. Sopimukseseen on jätetty mahdollisuus, että sitä voidaan myös jättää paikallisesti soveltamatta, mikäli JUKO antaa tähän suostumuksensa. YPJ:n säännölliset suoritusarvioinnit



tehdään kaikkien henkilöstöryhmien osalta kahden vuoden välein. Opetus- ja tutkimushenkilöstön alimmilla vaativuustasoilla kehoitetaan kiinnittämään huomiota tehtävien vaativuuden arvioinnissa mm. väitöskirjatyön etenemiseen.

## Erimielisyyksien ratkaisu

Sopimukseen otettiin mukaan mm. maininta siitä, että työ sopimuslaissa määriteltyjä määräaikaisuuden perusteita tulee noudattaa työ sopimuksia solmittaessa. Tällä maininnalla on se merkitys, että lain rikkominen tulee käsitellä työehtosopimuksessa kuvatun erimielisyyksen menettelyn puitteissa, joka johtaa viime kädessä työtuomioistuimeen. Tämä parantaa määräaikaisten asemaa verrattuna siihen, että tapaus tulisi viedä yleiseen tuomioistuimeen (ks. kuitenkin

tässä numerossa olevaa juttua Korkeimman oikeuden päätöksestä). Yleisesti ottaen sopimuksen soveltamista koskevat erimielisyydet ratkaistaan neliportaisessa prosessissa, jossa siirrytään neuvotteluissa ylemmälle tasolle, ellei alemmalla päästä ratkaisuun. Tasot ovat työyksikön taso, paikallinen taso, liitot ja lopulta työtuomioistuin.

## Lisätietoja

Sopimus löytyy Alman henkilöstöasioiden sivuilta: <https://alma.helsinki.fi/doclink/100427>. Laajempi esitys sopimuksen yksityiskohdista oli Acatiimi-lehden numerossa 3/2010 (<http://www.acatiimi.fi/>).

*Pekka Kärkkäinen*

## TYÖSUHDEASIOISSA SINUA NEUVOVAT

- Helsingin yliopiston tieteentekijöiden luottamusmiehet
- Tieteentekijöiden liiton lakimies

Tietoa työsuhteasioista ja sinua auttavien henkilöiden yhteystiedot löydät Tieteentekijöiden liiton kotisivuilta

- [www.tieteentekijoidenliitto.fi](http://www.tieteentekijoidenliitto.fi)



## How we almost had a strike at university

*Together we'll stand / Divided we'll fall  
Come on now people / Let's get on the ball  
And work together  
Come on, come on / Let's work together  
Because together we will stand  
Every boy, every girl and man*

Winters are different, as you surely have noticed. As far as snow and frost are concerned, the recent winter was as the winters used to be in the 1980s, except that the universities in Finland were privatized. Or actually semi-privatized: they are no business corporations, nor companies, and the main part of financing is allocated by the Ministry of Education.

In the annual joint seminar of the Professors' Union and FUURT at the end of April, the debate touched the legal status of universities. Who owns Finnish universities? The question was regarded as an academic one that does not need a thorough answer. After the seminar, chairman of the board of the Helsinki University, Dr. Antti Tanskanen, said that in principle, the universities are still derivatives of the state ownership, but, he added, "we are so independent that we could for instance sell our main building".

Our dear independent university, grouped together with 15 other universities in this country, decided to establish an own employer association which affiliated to the central organisation of industrial and service employers. At once, it seems, they learnt the bad habits of the gang. From December to March, they did not want earnestly to negotiate anything but set demands for a downgrading of the sick leave conditions, proposed elasticity in working hours up to 60 hrs per week, as well as other decimations in the techniques of the working time. They also proposed decimation in the status of shop stewards.

All this was done just after the ministry and the employers assured that the staff interests will not be deteriorated. The employers stopped the negotiations for three months, and only after all the staff organisations of all universities threatened to organise a one-day strike, they returned to the table, and could come to a contract quite soon.

Did we learn anything? We learned at least that the employers' central organisation conducts its negotiation theatre by a heavy hand. Our preparation of strike must be sharpened, and preparedness must be raised, as we might be compelled to use this weapon - our only weapon - sometimes in the forthcoming years. The cooperation of different academic unions and their member associations must be seamless, and the "command chain" should be in good trim. What was positive was the reaction of our members: overwhelmingly the response was positive and supportive.

The negotiation organisation of the academic unions, JUKO, set up its nationwide university strike committee, where I was a member. Once we hired as a guest speaker lawyer Kalevi Hölttä who has a long experience in trade union negotiations. There is only one book ever published in Finland about industrial action, and it was written by him. He taught us that the industrial and service employers' central organisation EK is a difficult case: you cannot obtain anything without at least leaving the strike notice. It seems that he was right. The impression has been noticed in the blue collar service branch and in the harbours, as well.

Our academic trade unions can be influential, if and only if we unite our efforts and defend our interests. Thus, we should take heed of the message of Canned Heat: Let's work together!

*Tapani Kaakkuriniemi*





## Korkein oikeus vesitti määräaikaisen suojelua

Jos työnantajalla on tarjolla pysyvästi työtä, työntekijä ei voi vain roikottaa määräaikaisesta työsuhteesta toiseen. Näin säättää työsopimuslaki. Periaate vaikutti päivän selvältä, kunnes se ei sitä ollutkaan...

Tuoreessa ennakkotapauksessaan Korkein oikeus vesitti työsopimuslain määräaikaisille työntekijöille tuomaa suojaa ja avasi väylän kiertää irtisanomissuojaa koskevia pykäläiä. Kunta oli ketjuttanut lastentarhanopettajan määräaikaisia työsopimuksia, vaikka sen alan työtä oli ollut tarjolla vakiintuneesti jo vuosikautia ja samoissa olosuhteissa. Lisäksi se oli vuodesta 1997 ulkoistanut tätä toimintaansa ulkopuoliselle yhtiölle ja tehnyt sen kanssa palvelusopimuksen kerran vuodessa. Sopimusten määräaikaisuus oli perusteena KKO:n päätökselle.

Tähän saakka lakia on tulkittu niin, että määräaikaisuudelle ei ole perustetta, jos työtä on pysyvästi tarjolla. Lain perustelujen mukaan esimerkiksi tietyn tilauksen toimittaminen voi edellyttää määräaikaista työsopimusta, mikäli työnantajalla on perusteltu syy olettaa, että suorituksen jälkeen sillä ei ole tarjota uutta työtä. Korkein oikeus katkaisi tämän laintulkinnallisen selkärangan, ja jatkossa palkansaajajärjestöiltä vaaditaan entistä rajumpia otteita määräaikaisongelman ratkaisemiseksi.

### Kenelle kuuluu liiketoimintariski?

Lakiesityksen mukainen tulkinta on testattu useaan kertaan työtuomioistuimissa ja siellä se on pitänyt. Edes voimakkaat vaihtelut työn määrässä ja työvoiman tarpeessa eivät ole riittäneet määräaikaisuuden perusteeksi, jos työtä on ollut jatkuvasti tarjolla. Korkein oikeus sen sijaan katsoi sallituksi lastentarhanopettajan määräaikaisten työsopimusten ketjuttamisen, vaikka työtä oli ollut tarjolla vuosikautia ja samoissa olosuhteissa. Ja vaikka päivähoitoyhtiön toiminta oikeudenkin mukaan oli vakiintunutta, yhtiö ”ei voinut varautua toimintansa taloudellisen perustan muutoksiin”.

Tämä riitti määräaikaisuuden perusteeksi. Kunta on ollut voittoa tavoittelemattoman yhtiön ainoa asiakas, ja sen määräävä asema on vaikuttanut sopimusehtojen muotoiluun.

KKO:n tulkintamalli ohjaa määräaikaiskäytäntöä aivan väärään suuntaan. On vaarana, että määräaikaiset liiketoimintasopimukset ja liiketoimintaan liittyvä normaali epävarmuus ymmärretään jatkossa määräaikaisiin työsopimuksiin oikeuttavaksi perusteeksi. Liiketoimintariskin on perinteisesti kantanut työnantaja, mutta tämän päätöksen nojalla sen vyöryttäminen työntekijän kannettavaksi helpottuu.

Päätöksen jälkeen on selvää, että nykyisen lain tulkinta ei vastaa EU:n määräaikaisdirektiivin vaatimuksia. Yhdenvertaisuutta polkevan ja direktiivivelvoitteita rikkovan oikeuskäytännön haittojen korjaamiseen tarvitaan lakimuutosta. Akavan näkemyksen mukaan määräaikaisuuden perusteita on rajoitettava nimenomaisella lakipykälällä, sillä nykyinen avoin säännös ei riitä. Akava ja muut palkansaajakeskusjärjestöt edellyttävät, että lainsäätävä ryhtyy välittömästi korjaamaan direktiivin vastaista tilannetta.

Vaikka kyseinen tapaus koskee kunnallista päivähoitoa, KKO:n päätös voi olla olennaisen tärkeä myös yliopistojen ja tutkimuslaitosten kannalta. Niissä harvemmin tehdään vastaavanlaisia liiketoimintasopiuksia, mutta projektirahoitus muodostaa samantapaisen harmaan alueen, jolla on tähänkin asti ilmennyt vaikeuksia määrittää, mikä kuuluu työnantajan ja mikä työntekijän velvollisuuksiin. Projektirahoitus on tarjonnut työnantajille oivallisen sienirihmaston, jonka kautta on aina löytynyt keinoja ketjuttaa määräaikaisuuksia. Näissä asioissa on siis edunvalvonnan oltava hereillä myös yliopistoissa. Tiedot ratkaisusta löytyvät KKO:n sivuilta osoitteesta [www.kko.fi/49852.htm](http://www.kko.fi/49852.htm).

*Kirjoitus on lyhennelmä Akavan edunvalvontaosaston lakimiehen Maria Löfgrenin kirjoituksesta. Sitä on myös lievästi sovellettu yliopistoympäristöön.*



# Akava ry:n luottamusmiessopimus HY:ssä

## Assistenttiliitosta Akavaan

Yliopistojen uusi työehtosopimus on astunut voimaan 1.3.2010. Sopimuksessa edellytetään, että luottamusmiessopimuksesta neuvotellaan yliopiston sisällä. Vanha luottamusmiessopimus on edelleen voimassa, mutta Akavan (Jukon) luottamusmiesten kaudet loppuvat 31.5.2010. Alustavissa neuvotteluissa olemme kuitenkin päättäneet jatkaa kausia 31.7.2010 saakka. Uusi sopimus on siis työn alla, ja luottamusmiessopimusta voitaneen järjestää kesäkuun alussa. Jäsenpostin ja Alman kautta ilmoitamme luottamusmiessopimuksesta.

Kun Korkeakoulujen Assistenttiliitto – Högskolornas assistentförbund r.y. vuonna 1967 perustettiin luotiin myös luottamusmiessopimus. Assistenttiliitto ei kuitenkaan alussa kuulunut Akavaan. Liitto sai vuonna 1978 uuden nimen Korkeakoulualan assistenttien ja tutkijain liitto - Förbundet för högskolornas assistenter och forskare KATL r.y., joka jäsenyhdistyksineen liittyi Akavaan 1.1.1986. Samalla liitto erosi Virkamiesliitosta. KATL:lla olevat luottamusmiehet siirtyivät Akavan luottamusmiehiksi 1.1.1986. Tässä yhteydessä todettiin, että ”entinen KATL:n luottamusmiessopimus” voidaan vastaisuudessa säilyttää Helsingin yliopistolla. Akavalla oli siis siitä lähtien kaksi luottamusmiessopimusta: KATL:n ja Akavan yleisen ryhmän.

Akava ry:n edustajat neuvottelivat 1.2.1988 luottamusmiessopimuksen järjestämisestä Helsingin yliopistossa. Pöytäkirjassa todetaan (2§), että Helsingin yliopisto, AKAVA ry ja Helsingin yliopiston henkilökuntayhdistys HYHY ry, Helsingin yliopiston Assistentit ry, Helsingin yliopiston Tuntiopettajat ry sekä Valtion työntekijäin ja viranhaltijain liitto VTVL ry ovat 10 päivänä huhtikuuta 1978 sopineet yksimielisesti, että Helsingin yliopistoon valitaan

neljä pääluottamusmiestä ja 56 luottamusmiestä. Kokouksessa 1.2.1988 sovittiin että

*Helsingin yliopistoon valitaan neljä pääluottamusmiestä ja 59 luottamusmiestä ja että Akava ry valitsee näistä yliopistoon edustajakseen kaksi pääluottamusmiestä ja 27 luottamusmiestä toimimaan valtion virkamieslaissa (755/86) tarkoitettujen valtion virkamiesten edustajina valtion virkamiesten luottamusmiessopimuksessa mainitussa asiassa. Toimikausi on kaksi kalenterivuotta.*

Kesällä 1988 sovittiin tarkemmin Akavan luottamusmiessopimuksen järjestämisestä HY:ssä. Tämän sopimuksen mukaan KATL:lla on yksi pääluottamusmiestä ja 15 luottamusmiestä. Kaksi edustavat tuntiopettajia ja muiden toimialoina ovat yliopiston tiedekunnat.

Luottamusmiessopimuksesta neuvoteltiin uudestaan vuonna 1991 ja myös vuonna 1997. Vuoden 1997 neuvotteluissa Akava ry:n pääluottamusmiehet neuvottelivat hallintojohtajan kanssa luottamusmiessopimuksesta, luottamusmiesten vapautuksista ja palkkioista (pöytäkirja 1/97 12.3.1997). Kokouksessa (7.1.1997) päätettiin uudistaa Helsingin yliopiston ja Akava ry:n välinen vuonna 1991 solmittu luottamusmiessopimus, jolloin sovittiin, että Akava ry:lle tulee 1.1.1997 lukien

- 3 pääluottamusmiestä,
- 27 luottamusmiestä, joista yksi toimii myös varapääluottamusmiehenä.
- Tämän lisäksi sovittiin pääluottamusmiesten ja luottamusmiesten vapautuksista; vapautusten jakaminen luottamusmiehille on Akava ry:n sisäinen asia



- KATL:n/HYA:n luottamusmiesten määrä pysyy samana.

## Yhtenäiseen järjestelmään

Vuonna 1997 KATL:sta tuli TTL (Tieteentekijöiden liitto – Forskarförbundet) ja sen jälkeen Akavan neuvottelutoimi siirrettiin valtiopuolen osalta Julkisanalan koulutettujen neuvottelujärjesty JUKO ry:lle (FOSU på svenska). Luottamusmiesten määrä on säilynyt näihin päiviin saakka.

Kun me tänä vuonna neuvottelemme uudesta luottamusmiessopimuksesta, lähdemme siitä, että

JUKO:lla on yksi yhteinen luottamusmiesjärjestelmä. Jukolainen luottamusmies palvelee kaikkia jukolaisia jäseniä. Luottamusmiesten määrä tulee säilymään suurin piirtein samana. Vaikka kaikki luottamusmiehet ovat jukolaisia, tulemme sisäisellä päätöksellä määrittelemään kiintiöitä yliopistossa toimiville suuremmille järjestöille. Näistä järjestöistä HYT on ylivoimaisesti suurin.

*Björn Fant  
pääluottamusmies*

## Aikuiskoulutustuki muuttui

Toukokuun alussa astui voimaan aikuiskoulutustukea koskeva lakimuutos. Tuki vastaa ansiosidonnaisen työttömyyspäivärahan määrää, eli entiseen tuli noin 30 prosentin korotus.

Aikuiskoulutustukea voi saada palkansaaja tai yrittäjä, joka on ollut työelämässä yhteensä vähintään kahdeksan vuotta. Tukea voi saada enintään 18 kuukaudeksi.

Aikuiskoulutustukea voidaan myöntää työstään opintovapaalle tai koulutuksen vuoksi palkattomalle vapaalle jäävälle henkilölle. Tuen maksaa työmarkkinajärjestöjen ylläpitämä Koulutusrahasto. Viime vuonna tukea maksettiin yli 7.000 henkilölle, ja keskimääräinen tuki oli 943 euroa kuukaudessa.

## Päivitä jäsentietosi

Ilmoita HYT:n toimistoon Riikka Mäntyniemelle (hy-tieteentekijat@helsinki.fi, puh. 191 44621), jos olet muuttanut tai jos virka- tai työsuhteessasi on tapahtunut muutos.

Mikali sähköpostisi on jotain muuta kuin etunimi.sukunimi@helsinki.fi, niin ilmoitathan siitä toimistolle. Ilmoita myös, kun oppiarvosi muuttuu. Edunvalvonta on helpompaa, jos tiedot jäsenistöstä ovat täsmällisiä ja ajantasaisia.



**HELSINGIN YLIOPISTON TIETEENKIJÄT RY**  
**FORSKARFÖRENINGEN VID HELSINGFORS UNIVERSITET**

---



**TIETEENKIJÖIDEN LIITTO**  
**FORSKARFÖRBUNDET**

Helsingin yliopiston tieteenekijät ry  
PL 26 (Teollisuuskatu 23 A, 3. krs)  
00014 Helsingin yliopisto  
Sähköposti: [hy-tieteentekijat@helsinki.fi](mailto:hy-tieteentekijat@helsinki.fi)  
<http://www.helsinki.fi/jarj/hyt>

Tieteentekijöiden liitto  
Ratapihantie 11  
00520 HELSINKI  
Puh. 0207 589 610 (vaihde) Telefax: 0207 589 611  
<http://www.tieteentekijoidenliitto.fi>